

Dr. Bruce Waltke, Zaburi, Hotuba ya 1

© 2024 Bruce Waltke na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi namba moja, Utangulizi, Utafiti wa Mbinu.

Tuanze na maombi pamoja. Baba, tupe neema ya kuvua viatu vyetu miguuni mwetu tunapokanyaga ardhi takatifu sana. Tunakaribia kuingia katika neno lako takatifu na katika maneno ya watu wako waliokuadhimisha na kukuomba kwa zaidi ya miaka elfu moja tangu wakati wa Musa kwenda chini na zaidi ya uhamisho. Maneno yao kwako, sifa zao kwako, maombi yao yamekuwa neno lako kwetu.

Hatuwezi kukufanya uzungumze. Ufafanuzi wetu hautoshi kabisa. Lazima uzungumze nasi.

Tunakutegemea. Katika neema yako kuu, ulikuwa radhi kujidhihirisha wewe mwenyewe, moyo wako, makusudi yako, tabia yako, na kile unachofanya katika historia. Mlitupa katika Maandiko yaliyoongozwa na roho, yenye kutegemeka kabisa, ili tuwe na neno la hakika la unabii kutoka kwenu.

Ulikamilisha mzunguko huo wa ufunuo kwa kutupa Roho wako anayesaidia kuangazia neno lako. Na tunajua kwamba bila kuangazwa na Roho, sisi ni giza ndani. Hatuwezi kuona.

Asante kwa kuwa tunaye Roho Mtakatifu aliyefungua macho yetu, ambaye alituwezesha ndani ya Maandiko kumwona Mwana ambaye wewe umependezwa naye. Na tufurahi pamoja naye tunaposoma maneno kutoka kwa watu wako na hatimaye kutoka kwako mwenyewe yanayomzungumzia. Utoshelevu wetu, Baba, hautokani na sisi wenyewe.

Tunachukua ulichotupa, zana gani umetupa, lakini utoshelevu wetu halisi ni wako. Na tunakusifu kwa hilo. Kila mmoja atakuwa anasikiliza mihadhara hii tofauti.

Neno lako halibadiliki na lina maana dhahiri, lakini litasikika tofauti na watu tofauti. Matajiri watakuwa na kiasi. Maskini watafarijiwa.

Wanyonge watafarijiwa na walio juu wataonywa. Inakutana nasi sote kwa njia tofauti. Hakuna mwalimu anayetosha kukidhi hitaji hilo.

Ni wewe tu unaweza. Baba, hatuingii mbele yako au ndani ya moyo wa mtu yeyote isipokuwa tukiwa tumevikwa Roho wako. Na liwe neno lako kwetu. Tunajibu katika jina la Kristo. Amina. Sawa.

Ni furaha kuwa nawe na kushiriki kitabu cha Zaburi. Nilianza kupendezwa sana na Zaburi nyuma mnamo 1958, nilipokuwa nikifundisha ufafanuzi katika Seminari ya Theolojia ya Dallas. Ufafanuzi unamaanisha maneno mawili ya Kigiriki, ex out of ago, lead.

Kwa hivyo, inamaanisha kuongoza nje ya maandishi, kile ambacho mwandishi aliyevuviwa alikusudia maandishi yake kumaanisha. Ni kinyume cha ufafanuzi huo ambapo tunasoma ndani ya kifungu kile tunachotaka kumaanisha. Tunanyenyekea kwa neno.

Tunaruhusu neno litoke kwenye maandishi kwetu. Kwa hivyo, nilifundisha ufafanuzi, nikiwasaidia wanafunzi kusoma maandishi ipasavyo, lakini ili kusoma maandishi ipasavyo, sina budi kuisoma kikamilifu. Jumla daima ni kubwa kuliko sehemu na sehemu zina maana ndani ya jumla.

Hivyo basi, kufundisha kitabu chochote katika ukweli, huwezi tu kufundisha sehemu ya kitabu. Unapaswa kusoma kitabu kizima na kisha unaweza kurudi nyuma na kuelewa sehemu ya mtu binafsi. Hiyo ni vigumu kufanya, hasa katika Agano la Kale ambapo unashughulikia 50 baadhi ya sura katika Mwanzo.

Katika Pentateuch unashughulikia sura nyingi. Kwa hivyo, nilifikiria, vizuri, ninawezaje kufundisha ufafanuzi katika sehemu ndogo? Kwa hiyo, wangepewa kuona kiujumla na kisha kuelewa sehemu hizo. Ilinijia kwamba kifungu bora cha kufundisha ufafanuzi kilikuwa kitabu cha Zaburi kwa sababu ziko karibu popote kutoka Zaburi 117, una aya tatu hadi Zaburi 119 na una mara nane 22, 176 sivyo? Mimi si mtaalamu wa hisabati.

Kitabu changu cha hundi hakilingani, lakini kwa hali yoyote, ni urefu tofauti. Lakini urefu wa wastani ungekuwa kama aya 10, nadhani. Kwa hivyo, kilikuwa kitabu bora cha kufundisha ufafanuzi.

Kwa kweli, ni joto, na tajiri, ambayo inazungumza na hisia zetu za ndani, uchungu wetu, na bado pia furaha yetu, shangwe iliyochangamka. Kwa hiyo, inaendesha gamut nzima. Kila hisia utakazopata zitaonyeshwa katika kitabu hiki.

Kwa hivyo, kilionekana kuwa kitabu bora cha kufundisha ufafanuzi. Mkutano wangu mkubwa uliofuata na kitabu hicho ulikuwa mnamo 1968 huko Dallas tena. Huko Dallas, walikuwa na mara nne kwa mwaka, wangeleta kile walichofikiria kuwa mfafanuzi bora wa kitabu fulani.

Hizo zilikuwa wiki mbili bora kwangu, kila muhula, wiki mbili katika chemchemi, na vuli, wiki mbili katika chemchemi. Wangeleta watu wa ajabu wa Kimungu na wenye uwezo sana katika kufafanua. Ufafanuzi ni kilinganifu cha ufafanuzi.

Ufafanuzi ni kuiweka wazi. Na hivyo, ni jambo moja kuleta nje ya maandishi. Ni kipimo kingine inapobidi uiweke kwa njia ya kupendeza, ili watu waweze kuila na kuifurahia.

Kwa hiyo, mfafanuzi ni sawa na mkulima anayepaswa kulitoa gugu shambani, lakini mfafanuzi anapaswa kulisaga na kulitengeneza mkate na kulifanya livutie. Na hivyo kwamba unataka kula. Kwa hivyo hiyo ndio tofauti kati ya ufafanuzi na ufafanuzi.

Na hata hivyo, mnamo 1968, waliniuliza nifanye maelezo, ambayo ni mwelekeo mwingine, lakini nilifurahiya sana. Na kwa sababu hiyo, sasa ilinibidi kusoma kila kitu kwenye Zaburi. Na kwa hivyo nilianza kufahamu kuwa kimsingi wasomi walikuwa wakija kwenye kitabu kwa njia tofauti.

Kwa hivyo, mihadhara ilikuwa kimsingi njia tofauti kwa Zaburi. Na bado nitaendelea kuwa, hata leo, hivyo kimsingi ndivyo tutakavyofika kwenye Zaburi. Tutakuwa tukiangalia njia tofauti za Zaburi.

Hivyo basi pia nilifanya kazi katika kamati inayohusika na New International Version. Na hivyo basi, kwa sababu nilifanya kazi kwenye Zaburi, sikuzote nilikuwa nikiwekwa katika Zaburi ilipofika wakati wa kutafsiri Zaburi. Kwa hivyo, ilikuwa aina ya sakafu yangu.

Kulikuwa na wanaume wengine wenye uwezo zaidi kuliko mimi. Na nilijifunza jambo moja kuhusu NIV, unajifunza mengi kutoka kwayo. Ni kama semina nzuri na unajifunza kutoka kwa mtu mwingine. Kwa hivyo, ni fursa ya kipekee kwa mfasiri.

Na kisha mara kwa mara nilifundisha Zaburi katika mazingira tofauti. Na sasa ninaandika maelezo juu ya Zaburi na nina pendeleo kubwa la kufanya kazi na Profesa Houston. Profesa Houston alikuwa mhadhiri wa historia katika Chuo Kikuu cha Oxford.

Na hivyo, tumefanya kazi pamoja. Nikasema, nikamfundisha nilitaka kuandika maoni juu ya Zaburi. Anasema, vema, unahitaji tafsiri ya kihistoria, nzima ya kihistoria, kile ambacho kanisa limesema juu yake.

Vema, mimi si mwanahistoria wa kanisa. Kwa hiyo, nikamwambia, vema, sina uwezo wa kufanya historia ya kanisa. Na kwa hiyo, nikasema, ungeweza kushirikiana nami na kuandika historia ya kanisa na kutuambia historia ya tafsiri ni nini?

Kwa hivyo, kitabu chetu cha Zaburi kama ibada ya Kikristo ni mchanganyiko. Anatoa sauti ya kanisa hadi Mwangaza, na ninatoa sauti ya mtunga-zaburi. Kwa hiyo tunayo sauti ya kifungu na kisha tuna sauti ya historia ya jinsi kanisa lilivyoelewa Zaburi.

Kwa hiyo, umekuwa urafiki wa ajabu kufanya kazi pamoja naye. Nimejifunza vitabu na kwangu, Zama za Kati na huko nyuma haikuwa ngome yangu hata kidogo. Sio sasa pia, lakini nina shukrani bora ya ufahamu kwa rafiki yangu mzuri, Profesa Houston.

Kisha tukatoa kitabu kingine, Zaburi kama Maombolezo ya Kikristo. Na sasa tunafanya kazi pamoja katika kitabu cha tatu, Zaburi kama Hekima ya Kikristo na Sifa. Kwa hivyo ndipo tunapofanya kazi kwa sasa.

Hivi sasa, ninafanya kazi kwa heshima kubwa kwa mafunzo ya Biblia. Ninamshukuru sana Bill kwa kunipa pendeleo hili la kufundisha na kupanua huduma. Ni furaha tu kushirikiana na rafiki yangu mzuri, Bill Mount.

Kwa hivyo, nimefurahi sana kuwa sehemu ya mchakato huu. Unapaswa kuwa na maandishi yako mkononi, kama nilivyosema, na tuko kwenye ukurasa wa kwanza, nadhani. Hapana, ni ukurasa wa pili.

Tunayo mtaala hapo. Ninaanza na kidogo juu ya maelezo ya kozi. Kimsingi, naanza kwa kusema kwamba kati ya vitabu vyote vya Agano la Kale, Zaburi ndicho kinachopendwa zaidi na jumuiya ya Wakristo.

Sheria inajulikana zaidi na maarufu, Torati ndiyo inayopendwa zaidi na jamii ya Wayahudi. Lakini kitabu cha Zaburi ndicho kinachopendwa zaidi na jumuiya ya Wakristo. Na ungeweza kuona kwamba kwa njia, wachapishaji watachapisha watakapochapisha Agano Jipya tu, mara nyingi sana watajumuisha ndani yake, vitabu vya Zaburi na Mithali.

Ni uchapishaji wa kawaida sana na wachapishaji hawachapishi isipokuwa kama kuna hadhira ya kuzisoma. Kwa hivyo, nadhani niko kwenye msingi thabiti wa kutoa uamuzi kwamba labda ni kitabu maarufu zaidi katika jamii ya Kikristo. Inaonyesha kila hisia kutoka kwa uchungu mkali, kupinga Mungu.

Nitakuwa mwaminifu sana, iko wapi haki ya Mungu wakati wanateseka isivyo haki, wakati waovu wanaonekana kutawala? Hawafichi shida hiyo ambayo sisi sote tunapambana nayo. Wanaonyesha uchungu wao.

Wanazungumza juu ya kutokuwepo kwa Mungu, katika dhiki, uko wapi, Mungu? Na hata Kristo msalabani anatoa maelezo yake. Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini umeniacha? Naye alipitia mhemuko huo huo. Alijaribiwa katika kila jambo kama sisi.

Na kama ukijaribiwa mara kwa mara na kusema, Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? Jua kwamba Bwana wetu amepitia uzoefu huo huo bila dhambi. Na kwa hivyo, inaelezea hisia hizi zote tulizo nazo. Na si kwa sababu tu kimechapishwa, bali pia, ningesema ndicho kitabu kinachonukuliwa mara nyingi zaidi katika Agano Jipya.

Imenukuliwa labda zaidi ya mara 250. Kunaweza kuwa na mjadala kuhusu wapi una madokezo na huna madokezo. Kinachonishangaza ni kwamba waandishi wa Biblia hawakuwa na elimu rasmi.

Hawakuwa waandishi. Na bado walikuwa na udhibiti wa Maandiko hivi kwamba waliweza kukitumia kwa ustadi sana, wakati mwingine kwa ufafanuzi sana, jinsi ilivyotegemea, lakini mara nyingi kwa ubunifu na kuitumia kwa hali mpya. Wavuvi hawa walikuwa na maarifa ya aina hii.

Iliwashangaza tu waandishi, wanasheria, na walioelimika katika duru za marabi. Hawa watu walipata wapi ujuzi huu? Na bila shaka, inarudi kwa Roho Mtakatifu, lakini Roho Mtakatifu hutumia kile kilichokuwa tayari, hutumia mara nyingi kile kilichopo. Nafikiri ni lazima walikariri Maandiko.

Kwa hiyo, walikuwa ni watu wa kawaida tu wasio na elimu rasmi ambao walitumia maisha yao katika Zaburi, kwa uchaji Mungu. Kwa hiyo, wanaweza kupumua Zaburi wanaposali, wanapoimba, kama vile katika kitabu cha Ufunuo, Yohana anapomsikia malaika akiimba, kwa kweli anasikia kama kitabu cha Zaburi. Wanafanana sana.

Mary's Magnificat, kwa mfano, na wanaichukua tu. Paulo anasema katika Warumi 8, tunahesabiwa kuwa kondoo wa kuchinjwa. Hiyo ilitoka wapi? Zaburi 44.

Na wanaweza tu kuchagua, ni sehemu tu ya vitambaa vyao na weft na woof wao, ni nini? Warp na weft au chochote kile. Ilikuwa ni sehemu tu ya kitambaa chao ambacho Zaburi hizi zilikuwa sehemu yake na nadhani hiyo ni kweli kwa watu wengi wanaosikiliza mihadhara hii ambayo wamekuwa katika Zaburi kwa miaka mingi. Na mara nyingi karibu kila mtu anajua Zaburi 23, sivyo? Ni moja ya maandishi maarufu zaidi ulimwenguni.

Sio zaidi ya kidole chako kidogo kwenye ukurasa, lakini inabadilisha maisha yote. Inashangaza. Nakala ndogo kama hiyo inaweza kufanya hivyo.

Ni nguvu hiyo. Mara nyingi nasema watu wanasema kuwa picha moja ina thamani ya maneno elfu. Nitasema aya sita za Zaburi 23 ni bora kuliko ghala nzima ya picha kwa kile inaweza kufanya kwa ajili yetu.

Ina nguvu sana. Ninaamini kwa dhati kwamba Yesu alikariri Zaburi. Nimewajua watu ambao wamekariri Zaburi.

Kama ninavyoweka katika maelezo, nilitoa nukuu moja kutoka kwa Marilyn Cooper, kitabu cha hivi punde zaidi ambacho nimesoma kwenye Zaburi ni Kitabu cha Oxford cha Zaburi. Ina insha nzuri. Inayo mengi, sidhani kama insha zinazosaidia sana na inagharimu takriban dola mia moja.

Kwa hiyo sijui hilo. Ni sawa. Siko hapa kuikosoa.

Lakini hata hivyo, ninanukuu hapo kwa ajili yako. Anasema kwamba hii ni katika aya ya kwanza, shule za Kikristo za mapema, hasa shule za monastiki, zilianzisha waanzilishi wachanga kwenye masomo ya Maandiko Matakatiifu kupitia Zaburi na maandishi ya Agano Jipya yaliyochaguliwa. Mara baada ya kuingizwa kwenye nyumba ya watawa, neophyte ilibidi azikumbushe Zaburi na kuzikariri wakati akifanya kazi zake za kila siku.

Kwa hivyo, walijiweka kwenye kumbukumbu na kisha siku nzima walipokuwa wakifanya kazi, wangesoma Zaburi na hiyo ingekuwa sehemu ya tabia yao. Katika kanisa la kwanza ili uwe askofu, ulipaswa kukariri kitabu kizima cha Zaburi ili uweze kumchunguza kuhani ili kuhakikisha kwamba anakijua kitabu cha Zaburi. Kwa hiyo, kwa hakika walikikariri kitabu hicho.

Nimekuwa nikifundisha kwa ajili yako. Sijafanya hivyo, lakini inakupa wazo fulani la umuhimu wa kitabu hiki katika historia ya kanisa la Kikristo. Kwa hivyo, ni kitabu cha kwanza kuwahi kuchapishwa kwenye mashine ya uchapishaji ya Gutenberg.

Moja ya vitabu vya kwanza ambavyo hutafsiriwa kila wakati. Ndivyo ilivyo, nadhani nina haki kwa kusema, ni kitabu maarufu zaidi ndani ya jumuiya ya Kikristo. Tuna bahati ya kusoma na sisi ni sehemu ya historia ya miaka 2000.

Kwa hiyo, sisi sio wa novo. Sisi ni sehemu ya jamii, historia ya masomo. Na tunashiriki katika chakula kile kile cha kiroho ambacho kimelisha kanisa kwa miaka 2000.

Hiki kimekuwa chakula cha kiroho ambacho kimelifanya kanisa kuwa vile kanisa linapaswa kuwa. Kile tulichojiingiza zaidi ndani yake, tunahubiri zaidi ya kibiblia na chini ya matibabu. Ninaona mahubiri mengi leo yakiwa ya matibabu na kisaikolojia.

Inalenga kuwafurahisha watu, lakini haiwafanyi watu kuwa watakatifu. Kama tungekuwa na Biblia zaidi na ufafanuzi, tungekuwa na kanisa takatifu na sio, nadhani kidogo kanisa la uzembe, lenye nidhamu zaidi katika mtazamo wetu. Kwa hivyo, basi aya ya pili, ninazungumza juu ya ugumu.

Hata hivyo, kati ya vitabu vyote vya Agano la Kale, ningependekeza kuwa ndicho kigumu zaidi kwa sababu kimeandikwa kwa karibu miaka elfu moja. Zaburi ya zamani zaidi ni Zaburi 90, ambayo ni ya Musa, mtu wa Mungu. Kwa hivyo hiyo inarudi mahali pengine karibu 1300.

Zaburi zingine hutoka baada ya uhamisho. Kwa kweli, Zaburi ya 137 inazungumza kuhusu walipokuwa Babeli na watesaji walisema, Tuimbieni moja ya nyimbo za Sayuni. Tutaenda kuona kwamba hiyo ni aina tofauti ya zaburi.

Kuna takriban zaburi tano au zaidi ambazo ni nyimbo za Sayuni. Wanasema, Tuimbieni moja ya zaburi hizo, nyimbo za Sayuni, zinazosherehekea jinsi Sayuni ulivyo mkuu. Na huko ni wahamishwa na hekalu lao limeharibika.

Mfalme wao, taji yake inabingirika mavumbini. Wanawadhihaki tu watu hawa wanaodai kumwabudu Mungu. Kwa hiyo, inaenea njia yote.

Kwa hakika, uthibitisho kutoka Qumran unapendekeza, na hii inabishaniwa kidogo, kwamba ilifikia umbo lake la mwisho lililowekwa bila njia pinzani za kupanga vikundi karibu na wakati wa mwanzo wa enzi ya Ukristo kabla ya hapo, kuhusu wakati wa Yesu. Sasa hiyo ni nyongeza nzuri. Nadhani ilikuwa imesasishwa mimi mwenyewe kabla ya hapo, lakini hiyo itakuwa ya kuamua kutoka kwa maoni ya mtu yeyote.

Lakini hoja yangu ni kwamba hii ni kwa muda mrefu. Kuna kila aina ya nyenzo ndani yake. Kuna mtu anayewachukua watoto wachanga wa Babeli na kuwaangusha kwenye miamba.

Hayo ni mambo magumu katika jumuiya ya Kikristo. Unaelewaje hilo? Ni ngumu sana na hisia zao zote. Unaelewaje usemi halisi wa uaminifu? Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? Hiyo haiendani na theolojia ya Kikristo vizuri sana.

Kwamba mimi niko na wewe kila wakati. Sitakuacha kamwe. Na bado wanasema umeniacha.

Kwa hiyo, ni kitabu changamani sana. Si rahisi, kwa hiyo. Uko katika seminari sasa.

Kwa hivyo, unapaswa kukabiliana na maswali magumu ya kitaaluma. Hili si kanisa. Sina budi kushughulikia masuala halisi ya kitabu hiki.

Je, ni kweli Daudi aliandika Zaburi? Katika jamii yangu, huwezi kuajiriwa katika chuo kikuu kinachojulikana kama ulisema Daudi aliandika Zaburi. Kuna ubaguzi dhahiri. Ninamaanisha, ikiwa una mtazamo wa kihafidhina kuelekea Maandiko, hakuna uwazi.

Kwa hivyo, ninazungumza na jumuiya ya wasomi na pia kanisa. Lakini inabidi ushughulikie maswali magumu yanayoulizwa na ambayo waseminari wetu wanafundishwa. Nadhani ni moja ya sababu kwamba mimbari sio muhimu zaidi kwa sababu unatoka seminari, huwezi kupitia mgodi wa makaa ya mawe, huwezi kuingia kwenye mgodi wa makaa ya mawe na suti nyeupe na kutoka bila nyeusi juu yako.

Nadhani ni vigumu sana kupitia seminari zetu nyingi na vyuo vikuu bila kuchafuliwa kwa kiasi fulani. Labda nimekuwa mweusi kwa kiasi fulani. Asante Mungu kwa damu ya Mwanakondoo inayotufanya weupe kama theluji.

Lakini ni kitabu kigumu kwa njia nyingi. Kwa hivyo, tunapaswa kuuliza maswali magumu. Ugumu mwingine nilionao na kitabu hiki, katika kukifundisha ni kwamba unapozungumza juu ya Mungu, kuna jambo lisilo la kweli.

Inaonekana kwangu, ni vigumu sana kwangu kuzungumza juu ya Mungu. Yeye ni Bwana wangu. Njia pekee ifaayo ya kuzungumza juu ya Mungu iko ndani yako, Ee Bwana, nafsi ya pili, si nafsi ya tatu.

Kwa sababu ninapozungumza juu ya Mungu, mimi huwa na kumweka mbali Mungu nasi. Unaelekea kujiweka karibu juu zaidi mimi ninazungumza juu ya Mungu. Hiyo ni dhana ya kushangaza.

Je, unafanyaje hivyo? Inanisumbua. Bado kama katika theolojia, lazima ufanye hivyo. Kwa hivyo huwa najihisi si kweli kidogo.

Natamani ningezungumza na kuandika jinsi Augustine alivyofanya kwenye Ukiri. Hakuzungumza kamwe kuhusu Mungu. Ilikuwa ni wewe daima, Ee Bwana.

Siku zote alizungumza na Mungu katika nafsi ya pili. Yeye ni wa kipekee. Kwa hivyo aina yangu ni ya kitaaluma na inaelekea kisayansi.

Kwa hiyo, ni lazima tufahamu tatizo hilo ili kwamba siku zote turudi kwako, Ee Mungu, kwa uhusiano wa kibinafsi. Wakati mmoja nilifundisha kitabu cha Zaburi katika Chuo Kikuu cha Victoria huko BC na wanafunzi wa kilimwengu. Nilianza kwa kusema, najua sote tumezoea mbinu ya kisayansi kwamba unatazama kitu, unakisia juu yake, na unakijaribu.

Lakini ni kitu hapa ambacho unazungumza juu yake, chunguza kisayansi, na ujaribu kuhalalisha nadharia yako. Nilisema, tukifanya hivyo kwa kitabu cha Zaburi, tutaharibu kusudi hasa la kitabu hicho kwa sababu tutakuwa tumekifanya hivyo hatuwezi kumsikia Mungu. Tulichofanya nilimwomba mwanafunzi aje hadi mbele ya chumba na kusimama kwenye kona.

Kanuni ya mchezo ilikuwa kwamba huwezi kuzungumza na mwanafunzi na hawezi kuzungumza nawe. Huna uhakika hata yeye ni mtu. Kwa hivyo sasa tunachoweza kufanya ni kuzungumza juu ya mwanafunzi, na kutazama kile tunachoona.

Basi wakaanza hivyo. Kisha baada ya dakika chache, walianza kutambua kwamba walikuwa wamejiweka kwenye nafasi hiyo. Hawangeweza kamwe kumjua mtu huyo.

Walikuwa wakija kwa njia mbaya. Siwezi kukujua kwa kuzungumza juu yako. Sina budi kukusikiliza.

Lazima nije na roho kwako. Lazima nije na huruma. Nisipokuja na huruma, basi nitasoma vibaya chochote utakachosema.

Ninaona kwamba wakati mwingine wakati watu hawapendi msimamo wangu, kile nilichofikiria hakikuwa na hatia kabisa, wanaifanya kuwa kinyume na vile nilivyokusudia iwe. Aina kama filamu, Upande Vipofu. Kumbuka ambapo familia hii huko Mississippi ilimchukua mwanafunzi huyu mweusi na walimaanisha wema.

Ilikuwa ni tendo la Kikristo kweli. Kisha mfanyakazi wa kesi ya kijamii akaja na kusema, wanakutumia na kumtia sumu akilini. Wanakuburudisha tu ili uwe nyota bora kwenye timu ya soka ya Mississippi.

Hawakuvutii sana. Wanavutiwa na timu. Hakimu nia zao na kutia sumu akili ya kijana huyo.

Ilichukua muda. Na mwisho wa filamu, mwanafunzi huyu mweusi, mtu wa kutisha, anajitambulisha na familia. Na akasema hiyo ni familia yangu.

Ilikuwa sinema nzuri. Lakini hoja yangu ni kwamba, ukianza kuhoji nia za Daudi na anamtumia Mungu tu, yeye ni mtu wa juu, mnyakuzi wa kiti cha enzi, utamsoma vibaya kabisa. Wasomi wengi walimsoma hivyo.

Wanakuja na hermeneutics ya tuhuma kunukuu kutoka kwa Paul Ricoeur, kwamba inabidi ufikie andiko kwa mashaka fulani. Hivyo hiyo ni aina ya baadhi ya mambo mimi nina kuzungumza juu, mengi zaidi kuliko mimi nina maelezo hapa. Lakini ndivyo tulivyopata huko.

Sasa, ikiwa una maswali yoyote, yaandike na kisha tutapumzika na tutajibu maswali wakati huo. Sehemu ya pili ya mtaala, nazungumzia ni nini malengo ya kozi. Unaweza kusikia baadhi ya malengo ya kozi.

Paulo anasema, unajua, mstari maarufu, 2 Timotheo 3:16, kwamba Maandiko yote yamepuliziwa na Mungu. Na kisha anatuambia kusudi lake ni nini. Maandiko yote yameandikwa kwa pumzi ya Mungu na yanafaa kwa mafundisho, ukweli na mafundisho.

Na huo ungekuwa ukweli. Ni faida kujua Mungu ni nani, mafundisho. Ni kwa mtumishi wa Mungu.

Ni faida kujua wewe ni nani kama mtumishi wa Mungu. Kwa hivyo, ni ujuzi wako mwenyewe. Ni maarifa ya Mungu.

Na pia, hizo mbili ni, kama Calvin alivyoelewa vyema, maarifa maradufu ambayo kama unavyojijua mwenyewe, unamjua, Mungu, na jinsi unavyomjua Mungu,

unajijua mwenyewe. Kadiri unavyomjua Mungu zaidi, ndivyo unavyojijua vizuri zaidi, ndivyo unavyojijua vizuri zaidi na jinsi ulivyo mwenye dhambi, na ndivyo unavyoelewa zaidi utakatifu wa Mungu. Naam, kwa vyovyote vile, ni kwa ajili ya mafundisho na Zaburi ni za mafundisho.

Na ina mengi ya kusema juu ya Mungu, mengi. Na cha kufurahisha, ulicho nacho hapa ni kwamba huna fundisho la Mungu kutoka kwa mtume. Huna fundisho la Mungu kutoka kwa nabii au Musa.

Una fundisho la Mungu kama watu wa Mungu walivyoelewa katika kitabu cha Zaburi. Hapa ndipo kanisa lilipo, ukipenda, ambapo watu wa Mungu wako na kile wanachoelewa kuhusu Mungu. Na iko sawa ndani ya muundo wao wote wa kufikiria.

Kwa hiyo, lengo la hili ni kumjua Mungu, kujua sisi ni nani. Na moja ya mambo ambayo kwa kweli yatakuja kupitia jinsi tulivyo ni kwamba tunapingana na waovu. Ni nyeusi-na-nyeupe kati ya wale wanaomtegemea Mungu na wale wanaojitegemea wenyewe.

Na tutaona kwamba tunafafanuliwa na utegemezi wetu, upole wetu, utoto wetu, utegemezi wetu. Sasa, sijui mtu wa kawaida hujifikiria hivyo kama mtu anayemtegemea kabisa, lakini hilo ndilo litakalotokea kwenye kitabu. Kwa hivyo, ni faida kujielewa wenyewe.

Na ni faida. Kwa hivyo, unapoelewa ukweli, basi hiyo inakusuta kwa sababu sisi sote tunapungukiwa sana na ukweli ni nini. Sisi sote tunaishi katika hali isiyo ya kweli .

Sisi sote ni wazimu kidogo, wengine zaidi ya wengine kwa sababu hatuishi katika ukweli, ukweli wa Mungu. Wakati huishi katika uhalisia wa Mungu, wewe ni mwendawazimu kwa kiasi fulani. Unatazama ulimwengu kupitia macho yasiyofaa.

Naam, hata hivyo, hivyo basi, lakini haituachi hapo. Inatusahihisha na kutuelekeza ili tuweze kuzaa haki yote na tutakuwa chumvi na nuru ya dunia. Kwa hiyo hiyo ndiyo kazi ya Maandiko.

Na hakika ni kazi ya Zaburi. Sasa inaweza kukushangaza, hilo sio lengo halisi la kozi yangu ni kufundisha theolojia. Hiyo itakuwa kozi tofauti.

Nimefundisha theolojia ya Biblia ya vitabu mbalimbali, lakini sifanyi hivyo. Sitoi mafundisho ya theolojia ya kibiblia ya kitabu cha Zaburi. Ninafanya jambo tofauti, jambo la awali zaidi kwa hilo ili kwamba uweze kuwa mwanatheolojia.

Na ninachotaribu kufanya ni kukupa miwani ili usome Zaburi kwa uhalisi. Kwa hivyo unaweza kuelewa Zaburi vizuri zaidi na kwa hivyo theolojia yako ni ya kweli na thabiti zaidi. Kwa hivyo, lazima uwe na kitu cha msingi zaidi.

Njia lazima itangulie ili kupata matokeo sahihi. Unapaswa kuwa na njia sahihi. Na ndiyo sababu tutakuwa tukijaribu mbinu tofauti za Zaburi ambazo zimetumika kwa miaka mingi.

Na nilipofundisha kozi hiyo mnamo 1968, ndivyo ilikuja kwangu. Nilipokuwa nikisoma vichapo hivyo, watu walikuwa wakija kwa njia tofauti-tofauti baadhi yake ni nzuri, baadhi mbaya. Nilikuwa nikikusanya kile nilichofikiri ni kizuri.

Na hivyo sisi ni kwenda kuwa kuangalia kwamba katika kozi. Kuna msembo mzuri wa Adele Berlin katika Chuo Kikuu cha Maryland. Alisema hujui maana ya maandishi hadi ujue maana yake.

Na tutajifunza jinsi inavyomaanisha. Niruhusu, moja ya mikabala inaitwa mkabala wa balagha, washairi. Hii ni ya kushangaza sana.

Hii itakuwa nje ya zaburi. Ikiwa ungeweka madokezo yako kwa 303 ya kurasa zako 352. Kwa hivyo kama nakumbuka, ilikuwa kwenye ukurasa wa 303.

Nitafika huko. Sitafika huko mbele yako, kwa bahati nzuri. Hebu tuone, ukurasa wa pili hapa.

Ndiyo. Katika ukurasa wa 303, chini ya mkabala wa balagha, ninajaribu kushiriki sehemu ya mbinu hiyo ni kuelewa jinsi fasihi imeundwa. Waandishi wa Biblia hawakuunda nyenzo zao kwa njia ile ile tunayofanya leo.

Kwa kawaida tunapanga kwenye njia ya mstari sana ambayo A, B inafuata A na kuendelea chini ya mstari. Fasihi nyingi za kibiblia hufuata muundo tofauti. Inakwenda A, B, C, D, labda, na kisha inazidisha.

Na kisha unarudi A', B', C', D'. Huo ni muundo wa kawaida sana. Isipokuwa unayo hiyo lenzi ndivyo wanafanya.

Huelewi kinachoendelea hapa. Tumesema hivyo tu, lakini wamesema kwa ukali zaidi. Ni vile tu wanavyofanya.

Hiyo inaitwa alternating parallelism. Kuna aina nyingine, na hiyo inaitwa chiastic. Lakini sasa hilo ni jambo la kweli siku hizi, uhuni.

Chiasm ni kutoka kwa herufi ya Kigiriki chi, ina msalaba kwake. A chiasm ni dhana yako ya maneno kwenda neno A au wazo A, na kisha kufuatiwa na neno B au B mawazo, na kisha C na D. Kisha inaenda kwa X na kisha unarudi nyuma na kupata D' na unarudi kwenye wazo hili kabla tu ya X, D' na kisha unarudi kwenye C'

inayofanana na C na unarudi kwa B inayofanana na B' na kadhalika. Na hiyo ni ya kawaida, ya kawaida sana.

Tunajifunza hivyo tu. Yote ni kwa fasihi ya zamani na ya hivi karibuni. Ni jambo la mtindo katika wasomi leo.

Mchoro wa tatu sio uhuni, lakini kile ninachokiita umakini. Wakati mwingine haijatenganishwa, lakini nadhani inapaswa kuwa. Na hapo ndipo unapoenda A, B, C, C', B', A'.

Kwa hivyo, hakuna X. Kwa hivyo, unaweza kufikiria juu ya suala la maji. Ikiwa unataka kuelewa umakini kwa jinsi ningetumia maneno, wakati mwingine hutumiwa kwa njia hii. Ni njia yangu ya kuiweka kweli.

Unaweza kufikiria kama wimbi, wimbi ndani, wimbi nje, A, B, C, C', B', A'. Unaweza kufikiria usawa wa chiasitic kama kutupa mwamba kwenye bwawa. Unatupa mwamba ndani ya bwawa na mawimbi yote yanatoka na wimbi lililo upande wa kushoto wa ziwa lako linalingana na wimbi lililo upande wa kulia wa ziwa na yote yanatoka.

Na kisha una mwamba katikati. Hiyo ndiyo X. Usambamba unaopishana, nadhani mawimbi na wimbi. Kwa hiyo, wimbi linaingia na kisha wimbi kubwa zaidi linaingia.

Huo ni ulinganifu unaopishana. Sasa hiyo inatumika katika Zaburi na hizo ni aina tofauti za miundo. Itabidi tuyaelekeze tunaporejea aina mbalimbali za Zaburi.

Lakini ili kuionyesha, hapa kuna ulinganifu unaopishana kwenye ukurasa wa 303. Nilitumia ulinganifu wa uzoefu wa Eliya katika Mlima Horebu. Kumbuka alikuwa anamkimbia Yezebeli.

Anashuka hadi Mlima Horebu na anataka, nadhani, ufunuo kutoka kwa Mungu na matatizo ya kujipata. Kwa hiyo, anarudi ambapo Musa alipata ufunuo kutoka kwa Mungu. Yuko mle pangoni, labda pango lile lile Musa alilokuwemo Mungu alipopita.

Na hivyo anaanza kwa kusema, hadithi inaanza katika ukurasa wa 303. Hii ni 1 Wafalme 19. A. mazingira ya pango na neno la Mungu likaja, likifuatiwa na swali la Bwana.

Unafanya nini hapa, Eliya? C. Sasa anajibu, nimekuwa na bidii sana kwa ajili ya Bwana Mungu wangu na wanataka kuniondolea uhai. D. Kisha Bwana akasema, E. Sasa upepo unakuja. Kumbuka theofania, upepo unaopasua miamba na miti.

Na tunaambiwa Bwana hakuwa katika upepo. Ndipo linakuja tetemeko la ardhi ambalo linatikisa dunia na kuharibu, unajua, ardhi, lakini Bwana hakuwamo katika tetemeko hilo. Kisha moto unakuja, lakini Bwana hayumo ndani ya moto.

Na kisha tunapata sauti na oxymoron, sauti ya kimya kabisa. Ilikuwa kimya sana unaweza kusikia. Nadhani tumekuwa wote mahali ambapo ni kimya unaweza kusikia.

Hivyo sasa taarifa nini kinatokea. Sasa inakuja ulinganifu mbadala. Sasa tuna A. anayeketi pangoni na sauti ikaja, ikifuatiwa na swali la B..

Unafanya nini hapa, Eliya? C. jibu, nimekuwa na bidii sana kwa ajili ya Bwana wa majeshi na kadhalika. Na sasa wanajaribu kuchukua maisha yangu. Kisha Bwana akasema, kila kitu ni sawa kabisa.

Lakini sasa tunapata sambamba. Badala ya upepo, tuna Hazel ambaye huleta uharibifu. Badala ya tetemeko la ardhi, tunaye Yehu ambaye aliua nyumba yote ya Baali na kuleta kifo.

Na anayefuata ni Eliya ambaye aliwaita dubu juu ya watoto 42, kwa mfano. Na inaweka wazi anachokusudia. Naye asema, Hazeli anaua, Yehu anaua, Eliya anaua.

Ni nini sambamba? Kwa hiyo, sambamba na upepo ni Hazel. Sambamba na tetemeko la ardhi ni Yehu. Sambamba na moto ni Eliya.

Je, ni nini sambamba na ukimya mtupu? 7,000 ambao hawakuinama na wanahitaji dhamana. Hukuweza kuzisikia. Unaona, mara unapoelewa hilo, sasa kila mtu anashangaa ni nini kimya kizima? Na kila mtu anaifasiri kwa njia yoyote ile, lakini si halisi kwa sababu hawajui kusoma maandishi.

Hujui maana ya maandishi mpaka ujue maana yake. Huo ni msemu maarufu. Na hii ni kali wakati unapoingia ndani yake.

Lakini moja ya mambo tutakayogusia ni mbinu ya balagha. Acha nikupe kielelezo cha usambamba wa chiastic kutoka nje ya zaburi. Tutaona haya yote katika Zaburi, lakini hapa kuna usambamba wa chiastic.

Hii ni katika hadithi ya Sulemani, wasifu wa Sulemani katika sura 11 za kwanza za Wafalme. Kozi hii, bila shaka, inachukua ujuzi fulani wa kimsingi kuhusu Biblia na kitabu cha Zaburi pia. Maandishi makubwa yanafikiri unajua historia.

Namaanisha, hupaswi kuwa katika kozi hii ikiwa hujui lolote kuhusu Agano la Kale. Hii ni ya juu zaidi. Namaanisha, yote yana faida.

Ni kama vile Augustine alisema kwamba Biblia ni kifupi vya kutosha kwa ajili ya mtoto kuingia ndani yake kina cha kutosha kwa tembo kuzama ndani yake. Kwa hivyo, hata hivyo, lakini jaribu, angalia ulinganifu huu wa chiasitic. Hii ni katika wasifu wa Sulemani katika 1 Wafalme 1 hadi 11.

Na nitakachofanya hapa ni kupatanisha A na A mara moja. Sawa. Hapa kuna maombi.

Hivi ndivyo inavyoanza katika Wafalme wa kwanza 1 hadi 2.12. Nabii anaingilia kati mfululizo wa kifalme na una Nathani, ambaye anamweka Sulemani kwenye kiti cha enzi badala ya Adoniya. Kisha angalia, ukiruka kwenye ukurasa unaofuata, A mkuu, jinsi inavyoisha. Nabii huamua urithi wa kifalme.

Hiyo ni katika sura ya 11, 26 hadi 43. Kwa hiyo, inanza na nabii kumweka mfalme kwenye kiti cha enzi. Inaishia kwa nabii kumtoa mfalme kutoka kwenye kiti cha enzi na kumweka mtu mwingine kwenye kiti cha enzi.

Ndivyo inavyoisha. Kwa hivyo, nadhani unaweza kuona A na A zinalingana. Taarifa B, Sulemani anaondoa tishio la uadui na tishio kwa usalama wake.

Na hivyo, anamwondoa Yoabu, anamwondoa Adoniya, kila mtu aliyekuwa kwenye muungano na kwa uhalali sana kwa sababu kila mmoja alijihukumu mwenyewe. Mwana wa Sauli, Shimei, kwa mfano, utawala wake ulikuwa unapaswa kukaa mjini. Hungeweza kwenda kwingine.

Na kisha mtumwa anakimbia hadi Kusini-mashariki mwa Yuda na anauacha mji, ambayo inaonyesha, kwanza kabisa, hamtii mfalme. Inaonyesha yeye si mtu mzuri kwa sababu mtumwa hamkimbii bwana mzuri. Ni mtu katili.

Kwa hivyo, inakupa ufahamu ndani yake. Lakini suala ni kwamba, anaondoa vitisho vyote na mwisho wa sura unasema, na hivyo kiti chake cha enzi kikawekwa. Sasa mwenzake wa hiyo ni B mkuu.

Yehova anainua vitisho kwa usalama wa Sulemani. Anamwinua Yeroboamu, kwa mfano. Anawainua wafalme wa Shamu na kuwainua wote wanaompinga Sulemani.

Kwa hivyo, ni mabadiliko kamili. Kwa hiyo ulimfanya nabii amuweke kwenye kiti cha enzi. Una nabii anayemtoa kwenye kiti cha enzi.

Umeondoa vitisho. Sasa una vitisho vipya vinavyolingana. Sasa unapata C, unayo ahadi ya mapema ya utawala wa Sulemani, kila mtu chini ya mzabibu wake na mtini wake mwenyewe.

C mkuu, kushindwa kwa kutisha kwa utawala wa Sulemani. Na yeye hashughulikii kwa busara na washirika wake na kadhalika. Kisha una D, Sulemani anatumia zawadi yake kwa watu.

D mkuu, zawadi hii ya hekima. D mkuu, kushindwa kwa kutisha kwa utawala wa Sulemani. Inakuwa ya kujitegemea.

Anakuwa tajiri zaidi na anajishughulisha kabisa na kupoteza ufalme wake kama matokeo. Kisha una E, maandalizi ya kujenga hekalu na ambayo yanalinganishwa na Sulemani. Kwa kweli, Sulemani anaweka wakfu hekalu lakini alishinda na Mungu.

Kisha una F, Sulemani anajenga hekalu. Kisha una F mkuu, Sulemani anatoa hekalu kupitia Hiram, mfua shaba. Angalia egemeo.

Sulemani anajenga majengo yanayoshindana. Kisha akamjengea binti Farao jumba. Alijenga jumba zuri sana la hukumu liitwalo Msitu wa Lebanoni.

Ilikuwa na mierezi mingi ndani yake. Alijenga nyumba yake mwenyewe, lakini aliacha kujenga hekalu. Iko katikati kabisa ya jengo la hekalu.

Kwa hiyo, anajenga hekalu kisha anasimama. Sasa anaanza kujenga jumba lake la kifahari na majumba. Huko ndiko kuanguka kwake.

Hiyo ndiyo mhimili. Vinginevyo, kama huelewi, huna lenzi hii ya kuelewa Chiasm, unasema, haya yote yanahusu nini katikati ya sura ya saba? Na kwa ghafla, ikiwa unaielewa, ni sehemu muhimu zaidi ya kifungu hiki, ambayo inaonekana kuwa haina maana wakati unapoisoma kwa mara ya kwanza. Kwa hivyo, ninachosema ni kwamba hujui jinsi maandishi yanavyomaanisha, nini maana ya maandishi, mpaka ujue maana yake.

Hiyo ndiyo nina wasiwasi nayo. Nataka kukusaidia kujua maana yake. Huo ni utangulizi wa kufanya theolojia yoyote.

Kisha unaweza kufanya theolojia yako mwenyewe wakati ninatumai ninaweza kukupa lenzi na kufanya misimamo ya kitamaduni ya kanisa iaminike. Kwa hivyo, inasikitisha kwa sababu sikubaliani na wasomi wengi. Nafikiri wanaongoza waanzilishi, wanafunzi wapya wa seminari kwenye njia ya uongo na kuumiza kanisa.

Hivyo ndivyo tutakavyokuwa tukifanya. Hiyo ndiyo tunayotazama. Kwa hiyo, mbinu hizo ni zipi? Hilo ndilo lengo.

Nataka uelewe mbinu ambazo tutakuwa tukitumia. Mmoja wao ni mbinu ya kihistoria. Hiyo ndiyo mbinu ya jadi.

Inatupasa kuuliza wakati NIV inapotafsiri, ya Daudi, je hiyo ndiyo tafsiri bora zaidi au inapaswa kuwa ya Daudi? Ya Daudi ni tafsiri ya fudge. Takriban tafsiri zote hufanya hivyo bila kufanya uamuzi kulihusu. Lakini ni LeDavid .

Inaweza kumaanisha kuwa mali ya Daudi au ya Daudi au kwa njia fulani iko wazi au inaweza kumaanisha Daudi. Nitachunguza, mbinu ya kihistoria. Je, inaleta tofauti gani ikiwa imejikita katika historia au la? Je, hayo yote yana uhusiano gani na Yesu? Kwa hiyo hayo ndiyo maswali ninayopaswa kuuliza.

Tutaangalia njia ya kihistoria. Njia ya pili tutakayotumia ni ile inayoitwa mkabala wa kihakiki. Mtazamo wa kihakiki hutofautisha vikundi hadi Zaburi kulingana na aina zao tofauti.

Kwa hivyo kimsingi, una aina tatu kuu za Zaburi. Mna tanzu zao, lakini mna nyimbo, nyimbo za sifa. Ni katika tenzi, nyimbo za sifa, tunapata mafundisho ya Mungu kimsingi kwa sababu huko wanasherehekea sifa zake na wanasherehekea mambo yake mawili, matendo yake ya uumbaji na katika historia na uaminifu wake kwa watu wake.

Kwa hiyo tutaangalia hayo, nyimbo, mafundisho ya Mungu. Pia tutaangalia, katika Ukosoaji wa Fomu, tutaangalia maombi, maombi. Na hapo, kwa mfano, unaweza kufanya kile unachoweza kupata kitheolojia.

Kwa mfano, hakuna ombi bila sifa. Maombi yote ni ya kimaadili. Kuna ubaguzi mmoja tu katika Zaburi 88, inaitwa kondoo weusi wa Zaburi.

Kwa nini Ayubu angeweza kupinga, kutamani nisingezaliwa kamwe, na kutilia shaka haki ya Mungu? Na Mungu anamkemea na hana budi kutubu. Na mtunga-zaburi anafanya vivyo hivyo. Na Mungu anafurahi.

Kuna tofauti gani? Tofauti ni kwamba Ayubu hakuwa na sifa. Ombi lisilo na sifa halikubaliki. Ni kielelezo cha kutoamini.

Na mara tu unapoanza kuelewa jambo hilo, unaona, lazima ujue maana yake kujua maana yake. Na mara unapoelewa kuna namna tofauti hapa, basi uko katika nafasi ya kulinganisha Zaburi hizi zote na kuzilinganisha na Maandiko mengine. Lakini hiyo ndiyo aina ya kitu ninachojaribu kukupa lenzi ili uone ili uweze kuelewa.

Kwa hivyo, unaelewa kuwa ni doxological. Unapozisoma kama kikundi, unajifunza pia kuwa ni za jumuiya. Takriban zote zinaishia na nia, si kwa ajili yangu tu, bali kwa ulimwengu mzima, kwa jumuiya nzima, kwamba niwe sehemu ya shahidi kwa ulimwengu mzima kwa yale ambayo Bwana amenitendea.

Na tunaposhiriki ushuhuda wetu, tunatiana moyo na tunashiriki injili kwa njia hiyo. Na hivyo ndivyo injili imeendelea. Kwa hivyo, ni za kidoksi, ningesema, ni za jumuiya.

Na wao ni wanyenyekevu sana, kwa sababu wanachofanya ni kuchukua Zaburi zisizo na shaka. Hawatachukua mambo mikononi mwao. Wanamtegemea Mungu.

Wenye haki wanamtegemea Mungu na wanasimama kinyume na mtu anayelipiza kisasi mwenyewe. Sasa kumbuka hapa kile kinachotokea mara nyingi sana watu huchukua kile kilichokusudiwa kwa watu wa Mungu na kukitumia kwa serikali. Na hilo ni kosa kubwa.

Itaharibu serikali. Alama ya kanisa ni msalaba. Alama ya serikali katika Warumi 13 ni upanga.

Na lazima uweke maadili hayo tofauti. Ninazungumzia kanisa. Sizungumzii juu ya ulimwengu.

Ninazungumza juu ya kanisa. Ulimwengu ni hadithi tofauti. Huo ni mjadala wake tena.

Kwa hiyo, ninasema, nilianza kwa kusema itatupatia mafundisho kuhusu Mungu. Nami nikasema, itatupa mafundisho kuhusu watakatifu. Hiyo ni tofauti muhimu.

Na hivyo ndivyo Paulo alivyosema, ili mtu wa Mungu, mtakatifu wa Mungu awe tayari kutenda kila kazi njema. Na Maandiko Matakatifu yaliandikwa kwa ajili ya kanisa, kwa ajili ya kutujenga, ili tuwe chumvi nzuri na mwanga kwa ulimwengu. Hivyo kwamba ni kitu nini sisi kupata katika Fomu Ukosoaji.

Ninajaribu kukusaidia kuona kwanini tunaingia kwenye mambo haya kwa sababu baadaye tunaingia kwenye kinyago na maelezo yote, tunaweza kupoteza picha kubwa ya tulipo na tunafanya nini. Njia ya tatu tutakayotumia ni liturujia ambayo Zaburi ziliimbwa hekaluni. Je, tunaelewaje hilo? Hekalu lilifanya kazi gani? Ilizungumzaje? Nini ishara yake? Na kwa hivyo tutakuwa tukitazama hekalu na tutakuwa tukitazama maandamano ya Israeli jinsi yanavyoakisiwa katika Zaburi.

Kwa hivyo, tutakuwa hekaluni na kuelewa kinachoendelea katika hekalu na kuelezea hekalu hilo kidogo. Wakati mwingine ni paradiso sana. Nadhani hilo ni neno kwa neno paradiso katika umbo la kivumishi chake.

Sawa. Kwa hivyo, tutakuwa tukiangalia mbinu ya kiliturujia. Na kisha ile niliyokupa hapo awali kutoka kwa sambamba, miundo, hiyo ndiyo mbinu ya balagha.

Sasa tutakuwa tukitumia mbinu ya balagha katika kipindi chote ninaposhughulika na Zaburi binafsi. Kwa hivyo, sitalazimika, nitafupisha tu nyenzo hapo. Katika karibu kila

kitu ambacho nimeandika, kama vile maelezo ya Zaburi au theolojia yangu ya Agano la Kale, karibu kila mahali, niliweka wazi mwanzoni kabisa, mbinu ya balagha.

Kwa hivyo, watu wanajua ninakotoka na jinsi ninavyosoma maandishi. Lengo langu halisi, tuseme, nilipoandika ufafanuzi wa kitabu cha Mwanzo, lengo langu halisi lilikuwa kwamba msomaji ajifunze kusoma. Kwa hivyo naanza kila sehemu na mbinu hiyo ya balagha.

Kwa hivyo utajua kusoma. Hiyo ndiyo ilikuwa nia kwa vyovyote vile. Kisha tutakuwa na mbinu ya kimsihi ya kieskatologia.

Hivyo ndivyo Zaburi hizi zinavyomzungumzia Yesu. Alisema wote wanazungumza juu yake. Aliwafungulia kwenye Barabara ya Emau.

Akawafungulia katika kitabu cha Zaburi. Tutaenda kuangalia hilo. Wanafanyaje, hii ni sehemu ya utata.

Je, tunaielewaje kwamba ni historia ya Daudi, na bado inamzungumzia Yesu? Ili mambo hayo lazima yashughulikiwe kwa njia halisi. Kwa hivyo unaweza kuona tunakoenda.

Na hatimaye, tutajiuliza, inaitwa redaction criticism, lakini tutajiuliza, kitabu kizima kiliwekwaje pamoja? Urekebishaji ulikuwa nini? Je, uhariri ni nini? Kwa nini iko katika vitabu vitano na ni jinsi gani Zaburi hizi zimeunganishwa kwa njia yoyote? Au ni mkusanyiko wa mapenzi bila maana yoyote kwake? Nitasema kuna maana, lakini hii ni saa sana, hii ni makali ya usomi leo. Mahali tulipo ni kuelewa uhariri wa kitabu. Nadhani unaweza kuona kama tukipitia Zaburi kwa njia hii, utakuwa na wazo fulani la yaliyomo katika Zaburi.

Sitasema hii ni Zaburi 1, Zaburi 2, Zaburi 3. Hiyo haingekuwa njia yangu. Mbinu yangu ni kidogo zaidi, natumai, ya kisasa zaidi kuliko hiyo. Sasa, nini tunakwenda kufanya ni sisi ni kwenda kuangalia aina hizi mbalimbali.

Tutazitazama Zaburi kwa upana katika kila kisa. Kwa hivyo, unapata picha kamili na kisha nitasifu kwenye Zaburi fulani kwa sababu ukweli ndio tunaofurahia sana ni Zaburi yenyewe. Nitakuwa na uhakika kwamba kila hotuba tutarudi na kwa kweli kufanya Zaburi kwa sababu hiyo ni, sisi tu, hakuna kitu ambacho mtu yeyote anaweza kusema kinaweza kuendana na maandishi yenyewe.

Kwa hivyo, wacha tufurahie maandishi tunapoendelea. Kwa hiyo hilo ndilo lengo la ninachokusudia, tunakoenda. Natumai utafurahiya safari pamoja nami.

Ninafurahia. Ninajifunza kila wakati kwenye ziara hii kupitia Zaburi. Kuna kalenda yako tunakoenda.

Huu ni utangulizi wa kozi. Muhadhara unaofuata ni juu ya hemenetiki. Ni muhimu kusoma maandishi kwa moyo safi kwa njia sahihi.

Wasomi wengi hawasomi kupitia lenzi ya moyo safi wa kitheolojia. Watazungumza juu ya maadili, lakini hiyo ni ya msingi ambayo unapaswa kufanya. Makosa mengi sana katika taaluma ni kwa sababu yanakuja na dhamira mbaya kwa maandishi.

Kwa hivyo, nadhani inafaa kwa hotuba kuzungumza juu ya nini unafikiria juu ya Maandiko? Na ukweli ni kwamba, ikiwa unasoma, kwa mfano, msomi mwenye kipaji, mwenye kipaji, Walter Brueggemann, maarufu sana leo. Walter ni mtu mzuri tu, lakini sijui fundisho lake la Maandiko ni nini. Yeye kamwe huiweka kwenye meza.

Ukweli ni kwamba, sidhani kama anayo. Sidhani kama ana fundisho la Maandiko. Ana mambo mengi mazuri, lakini nataka kujua unatoka wapi.

Je, ni neno la Mungu? Je, si neno la Mungu? Unakitazamaje kitabu hiki? Kwa kawaida hiyo haijashughulikiwa na inaleta mkanganyiko mkubwa. Tutakuwa tunamtazama Gunkel. Yeye ni mmoja wa wasomi wakubwa.

Yeye ndiye ambaye ni aina ya baba ya ukosoaji. Ana data nyingi sana, zinakushinda. Unajua mtunga-zaburi ni nani, mwenye haki? Anasema ni dini ya kizamani.

Anachomaanisha ni kwamba ana tatizo la kisaikolojia. Yeye ni mbishi na maadui wamo kichwani mwake. Anafanya utafiti huu wote na kuishia, yeye ni shida ya kiakili.

Hao ndio watu wema. Hajawahi kusema kabisa, lakini ndivyo anasema. Nami nitanukuu.

Kwa hiyo, inanikumbusha Mona Lisa, uchoraji mkubwa zaidi. Angalau watu wanajua kitu juu yake. Ni mchoro maarufu zaidi, maarufu.

Ikiwa umeenda Louvre, huwezi kuingia kwenye chumba na Mona Lisa. Imejaa watu. Kila mtu ana wasiwasi juu ya tabasamu lake la kushangaza na la kushangaza.

Unaelezeaje tabasamu hilo? Na kwa hivyo, nilikuwa nikisoma nakala za jinsi ya kuelezea tabasamu hilo. Mwanamke mmoja alisema ninaelewa. Ni tabasamu la msichana wangu mdogo anapokojoa kwenye beseni.

Namaanisha, unamaanisha kutupa picha. Hiyo ni takataka kweli. Hivyo ndivyo alivyoona.

Kwa hivyo, nasema Herman Riggs ni muhimu kwa jinsi unavyoona nyenzo hii. Kwa hivyo huo ni mhadhara wangu wa pili ni juu ya hermeneutics, lakini ni halali kwa

kitabu chochote ambacho ulikuwa unaenda kujifunza katika Biblia. Na kisha unaweza kusema, sisi ni kusonga basi katika mbinu ya kihistoria na kisha tutaweza kufanya zaburi.

Na kisha hata baada ya utangulizi, nitafanya Zaburi ya 1 na tutakuwa tukiiingiza na zaburi kila wakati. Na unapopitia hapo, ungeweza kuona aina mbalimbali za zaburi ambazo tutakuwa tukizitazama, mbinu tofauti ambazo tutakuwa tukizitazama. Na ninasema, tutaangalia njia pana na kisha kufanya zaburi maalum.

Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi namba moja, Utangulizi, Utafiti wa Mbinu.